

**ETORKIZUNA TOKIAN TOKIKO IKUSPEGITIK DISEINATZEA:
KULTURA, SORMENA ETA KOMUNITATEA BIZKAIA**

**DISEÑAR EL FUTURO DESDE LO LOCAL:
CULTURA, CREATIVIDAD Y COMUNIDAD EN BIZKAIA**

**SHAPING THE FUTURE FROM THE LOCAL LEVEL:
CULTURE, CREATIVITY AND COMMUNITY IN BIZKAIA**

New
European
Bauhaus

MEMORIA LABURPENA: 2026ko NEB Jaialdiaren Ekitaldi Satelitea

SARRERA

Bilbon egindako **NEW EUROPEAN BAUHAUS 2026 JAIALDIAREN EKITALDI SATELITEARI** esker, **New European Bauhaus**-en printzipioak – jasangarritasuna, inklusioa eta edertasuna – hiri, gizarte, kultura eta ekonomiaren eraldaketako proiektu zehatzetara eramateko gai den lurralde-ekosistema heldu eta operatibo bat dagoela egiaztatu ahal izan da.

Topaketaren emaitza nagusia ez da soilik esperientziak trukatzea izan, baizik eta Euskadin NEB **praktikarako komunitate bat sendotzea**, Europako lurraldeen etorkizunari buruzko ikuspegi komuna duten erakunde publiko, pribatu eta sozialek osatua.

Eztabaidak agerian utzi du **NEB ikuspegiaren bilakaera esanguratsua**: trantsizio berdea eta digitala trantsizio kultural eta sozial gisa ulertzen da jada, non herritarren parte hartzea, sormena, tokiko nortasuna eta ongizate kolektiboa bezain elementu garrantzitsuak diren, hala nola ingurumen efizientzia.

Topaketak, gainera, **ibilbide orri partekatu** bat sortu du, sektoreen arteko lankidetza indartzeko, proiektu pilotuak garatzeko, inpaktuaren neurketa hobetzeko eta Europako ekimenetan parte hartzeko gaitasuna handitzeko.

1. TOPAKETAREN TESTUINGURUA ETA HELBURUA

New European Bauhaus 2026 Jaialdiaren esparruan, **NEBren Bizkaiko erakunde bazkideek** ekitaldi satelite bat egitea bultzatu dute, **New European Bauhaus (NEB) delakoaren printzipioen aplikazio praktikoari buruzko hausnarketa kolektiboa** egiteko. Ekimena ezagutza trukatzeko espazio gisa ez ezik, ikuspegiak kontrastatzeko, ikaskuntzak identifikatzeko eta askotariko eragileen artean partekatutako lan-ildoak proiektatzeko aukera gisa ere pentsatu zen.

Topaketak **“Etorkizuna tokikotik diseinatzea: Kultura, Sormena eta Komunitatea Bizkaian”** du izenburua, eta profil osagarriak dituzten erakundeetako ordezkariak bildu zituen – gizarte-berrikuntzatik hasi eta teknologiarara, diseinura edo lurralde-garapenera arte –, eta, horri esker, NEB kontzeptuari zeharkako ikuspegi aplikatu batetik heldu ahal izan zitzaion.

Honako hauek parte hartu zuten **programan**: Idoia Postigo eta Carlos Alonso (Bilbao Metropoli 30), Sonia Prieto (eCivis), Itziar Vidorreta (Basque District of Culture and Creativity), Romina Sostegno (EDE Fundazioa), Ricardo Ruiz González (IED Kunsthall) eta Haizea Aguirre (Naider). Era berean, Tabakalerak eta Conexiones Improbablesek, baita NEBko euskal bazkideek ere, ekitaldian egon nahi izan zuten, NEBren esparruan bultzatzen ari diren ekimen batzuen laburpen bideo bat partekatuz.

Hasierako planteamendutik, ekitaldia beste erakunde batzuentzat kontakizun **erabilgarri bat sortzera bideratu** zen, esperientzia zehatzen, oztopo operatiboen eta eskalatzeko aukeren identifikazioan arreta berezia jarriz.

2. ESPARRU KONTZEPTUALA: NEW EUROPEAN BAUHAUS IKUSPEGI OPERATIBO GISA

Eztabaidaren alderdi garrantzitsuenetako bat izan zen **New European Bauhaus kontzeptua erakundeen eguneroko praktikan** txertatu beharra. Esparru abstraktu edo soilik instituzional gisa ulertzetik urrun, hiru funtsezko dimentsio biltzen dituen lan-tresna gisa duen potentziala azpimarratu zen: jasangarritasuna, inklusioa eta estetika.

Esku-hartzeetan, agerian geratu zen **NEBak aukera ematen duela ingurumen-inpaktua, gizarte-kohesioa eta eraikitako ingurunearen kalitatea uztartzen dituzten proiektuak artikulatzeko, ikuspegi sektorial tradizionalak gaindituz**. Zentzu horretan, hainbat parte-hartzailek adierazi zuten beren benetako balioa normalean modu bereizian jarduten duten diziplinen artean hizkuntza komunak sortzeko duten gaitasunean datzala.

Hala ere, printzipio horiek metodologia zehatz bihurtzeko nolabaiteko zailtasuna ere identifikatu zen. Adierazle argirik ez egotea, bai eta alderdi kualitatiboak neurtzearen konplexutasuna ere, hala nola esperientzia estetikoak edo kide izatearen sentimendua, erronka garrantzitsutzat jo ziren.

3. ANTOLAKETA PRAKTIKATIK EGINDAKO EKARPENAK

Topaketaren balio nagusia parte hartu zuten erakundeen esperientzia errealean azalpenean oinarritu zen, eta, horri esker, NEB printzipioak hainbat jarduera eremutan nola txertatzen ari diren – esplizituki edo implizituki – erakutsi ahal izan zen.

Bilbao Metropoli 30 ekimenetik, **Idoia Postigok** nabarmendu zuen garrantzitsua dela hausnarketa estrategikorako guneak sortzea, epe luzerako ikuspegiak eta berehala jarduteko gaitasuna integratzeko. Erakundeak eragileen arteko konexio nodo gisa duen zeregina azpimarratu zen, Europako esparru handiak tokiko dinamika zehatz bihurtzeko gai dena. Bilbo Metropolitarraren 2050eko Hausnarketa Estrategikoa ere aurkeztu zen, Bilbo Metropolitarraren etorkizunerako helburu estrategikoak modu partekatuan definitzeko proiektu gisa.

Berrikuntza sozialaren arloan, **eCiviseko Sonia Prietok** arreta jarri zuen herritarren parte-hartzean, egiturazko elementu gisa. Bere esku-hartzeak agerian utzi zuen prozesu inklusiboak ezin direla kontsultara mugatu, baizik eta herritarrak proiektuen diseinuaren fase goiztiarretan inplikatu behar dituztela, erantzunkidetasuna eta legitimitatea sortuz.

Basque District of Culture and Creativitytik, Itziar Vidorretak ikuspegi teknologikoa eman zuen, digitalizazioak hiri-soluzio eraginkorragoak eta jasangarriagoak gaitzeko duen potentziala nabarmenduz. Hala ere, teknologia pertsonen zerbitzura egoteko beharra azpimarratu zuen, ikuspegi teknozentrikoegiak saihestuz.

Romina Sostegnok, EDE Fundaziotik, gizarte-kohesioan eta ekitatean zentratutako begirada bat sartu zuen, gogoraraziz hiri-eraldaketak modu aktiboan txertatu behar dituela kolektibo kalteberak. Bere hitzaldiak nabarmendu zuen garrantzitsua dela desberdintasunik sortuko ez duten politikak eta proiektuak diseinatzea.

Bestalde, **IED Kunstheleko Ricardo Ruiz Gonzálezek** diseinuari buruzko hausnarketa egin zuen diziplina integratzaile gisa. Diseinuak balio abstraktuak esperientzia ukigarri bihurtzeko duen gaitasuna nabarmendu zen, baita pertsonengan oinarritutako soluzioak sortzeko duen zeregina ere.

Azkenik, **Haizea Aguirre de Naiderrek** lurralde- eta ingurumen-dimentsioari heldu zion, eta hiri-garapenaren fase guztietan jasangarritasun-irizpideak integratzeko beharra adierazi zuen. Bere hitzaldiak plangintza estrategikoa azpimarratu zuen, inpaktuak aurreratzeko eta erabakiak bideratzeko tresna gisa.

4. PARTEKATUTAKO IKASKUNTZA NAGUSIAK

Esku-hartzeen azterketa bateratuari esker, ikaskuntza giltzarri batzuk identifika daitezke, NEB ikuspegia txertatzeko interesa duten beste erakunde batzuetara transferi daitezkeenak, eta baterako sorkuntzan eta **herritarren parte-hartzean oinarritutako metodologiaren erabilgarritasuna** berresten dutenak.

Lehenik eta behin, agerian geratu zen **sektoreen arteko lankidetzak** ez dela aukera bat, ezinbesteko baldintza baizik. Jorratutako erronken konplexutasunak hainbat profilek parte hartzea eskatzen du, begirada osagarriak emateko eta irtenbide integratuak sortzeko gai direnak.

Era berean, tokian tokikotik **lan egitearen garrantzia nabarmendu zen, Europako esparruekiko lotura galdu gabe**. NEBk erreferentzia-esparru komun bat eskaintzen du, baina hori, modu eraginkorrean ezartzeko, lurralde bakoitzaren testuinguru espezifikorako egokitu behar da.

Beste ikaskuntza garrantzitsu batek zerikusia du **governantza eredu irekiagoetarako eta parte hartzaileagoetarako aurrera egiteko behararekin**. Partekatutako esperientziek erakutsi zuten eragin handiena duten proiektuak herritarrak onuradun gisa ez ezik eragile aktibo gisa ere sartzen dituztenak direla.

Halaber, **inpektua modu integralean neurtzeko aukera emango duten ebaluazio-tresna berriak garatzea komeni** dela azpimarratu zen. Ohiko ekonomia- edo ingurumen-adierazleez harago, ongizatearekin, ingurunearen kalitatearekin eta gizarte-kohesioarekin lotutako metrikak txertatzeko beharra identifikatu zen.

5. IDENTIFIKATUTAKO ERRONKAK

Aurrerapenekin batera, topaketak aukera eman zuen NEB ikuspegiaren inplementazioa baldintzatzen duten erronka batzuk identifikatzeko.

Errepikatuenetako bat **kontzeptu zabalak ekintza zehatz bihurtzeko zailtasuna** izan zen. Printzipioen inguruan adostasuna badago ere, aplikazio praktikoak metodologia argiak eta antolaketa-testuinguru desberdinetara egokituak eskatzen ditu.

Beste erronka esanguratsu bat **erakunde-mailen arteko koordinazioa** da. Europako, estatuko eta tokiko politiken arteko lerrokatzea ez da beti arina, eta horrek bikoiztasunak edo jarduteko hutsuneak sor ditzake.

Era berean, **baliabideak mugatzea** aipatu zen – ekonomikoak zein giza baliabideak – proiektu berritzaileak garatzeko gaitasuna baldintzatzen duen faktore gisa. Ildo horretan,

finantzaketa eta lankidetzak publiko-pribaturako formula berriak aztertzeke beharra aipatu zen.

Azkenik, **erronka gisa identifikatu zen narratiba partekatu** bat sortzea, NEBaren balioa hainbat publikori modu eraginkorrean komunikatu ahal izateko, gehiegizko sinplifikazioa eta beharrezkoa ez den konplexutasuna saihestuz.

6. ETORKIZUNeko LAN ILDOAK

Topaketaren ondorioetatik abiatuta, **etorkizuneko jarduerak bidera ditzaketen hainbat lan-ildo planteatzen dira.**

Horien artean, azpimarratzekoa da **eragileen arteko etengabeko elkarrizketarako guneak finkatzea komeni** dela, hasitako hausnarketei jarraipena emateko eta proiektu zehatzetarantz aurrera egiteko.

Halaber, **dimentsio esperimentala indartzea** proposatzen da, ingurune errealetan soluzioak probatzeko eta ezagutza aplikatua sortzeko aukera emango duten proiektu pilotuak sustatuz.

Beste ildo garrantzitsu bat **erakundeetan barne gaitasunak garatzea** da, eguneroko jardueran NEB ikuspegia txertatzea erraztuko duten prestakuntza eta tresnen bidez.

Azkenik, tokiko zein **Europako praktika onak ikusaraztearen garrantzia azpimarratzen da**, eraldaketa-prozesuak inspiratzeko eta bizkortzeko mekanismo gisa.

2026 – 2028 BIDE ORRIA

Topaketa honetan lortutako ondorioak kontuan hartuta, komenigarria da **bide-orri** bat formalizatzea, Euskadiko erakunde **partnerrak lortutako emaitzei jarraipena emateko eta eboluzionatzeko** moduan jartzeko. Zehazki:

1. NEB EUSKADI ERKIDEGOA FORMALIZATZEA,
aldizkako topaketen bidez, egiten diren lanen jarraipena egingo duen plataforma informal bat eratuz.

2. PROIEKTUAK ELKARLANEAN GARATZEA,
partnerren trebetasunak eta ekintza-eremuak kontuan hartuta, eta Euskadin partner berrien atxikimenduak sortzeko gai izatea.

3. NEB HERRITARRENGANA HURBILTZEA,
eguneroko bizitza hobetzeko eta etorkizun desiragarria eraikitzeko tresna gisa komunikatuz.

7. ONDORIOA

Bilbon egindako **New European Bauhaus 2026 Jaialdiaren Ekitaldi Sateliteari** esker, **lurralde ekosistema heldu** bat dagoela egiaztatu ahal izan da, jasangarritasun, inklusio eta edertasunaren printzipioak hiri, gizarte, kultura eta ekonomia eraldaketako proiektu zehatzetara eramateko gai dena.

Esperientziak trukatzear gain, topaketak Europako lurraldeen etorkizunari buruzko **ikuspegi komuna partekatzen** duten hainbat erakundek osatutako **praktika-komunitate** bat finkatzen lagundu du: herritarren parte-hartzean, gizarte berrikuntzan, ingurumenaren jasangarritasunean, gizarte-kohesioan eta kultur eraldaketarako motor gisa baloratzean oinarritutako etorkizuna.

Eztabaidak agerian utzi du **trantsizio berdea eta digitala** ezin izango direla gertatu **trantsizio kultural paralelorik** gabe. Ildo horretan, New European Bauhaus bereziki esparru egokia da garapen ekonomikoa, hiri-berroneratzea, sormena, inklusioa eta ongizatea integratzeko.

Topaketak, halaber, gobernantzarekin, inpaktuaren neurketarekin eta **ekimenen eskalagarritasunarekin lotutako hainbat erronka identifikatu** ditu, eta, aldi berean, esperimentazioan, sektoreen arteko lankidetzan eta etorkizun desiragarriak eraikitzean **oinarritutako bide-orri partekatu** bat sortu du.

Bilbon garatutako esperientziak tokiko ekosistemek Europar Batasunaren helburu estrategikoetan laguntzeko duten **ahalmena erakusten du, eta Euskadi New European Bauhaus-en balioen implementazio praktikoan bereziki aktiboa den lurralde gisa kokatzen du.**

JARDUNALDIKO BIDEOAK

Osoa: <https://www.youtube.com/watch?v=Pyzr4h63GPc&t=194s>

Laburpena: <https://www.youtube.com/watch?v=Lr9K8sSwxZ8&t=2s>